

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2 — 4 po poł. Administracja otwarta od g. 9 — 6, w niedzielę i święta od 12 — 1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnoszeniem 900000 mk., z przesyłką pocztową 1000000 mk., za granicą 1600000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 60000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem 40000 mk. w tekście 50000 mk., za tekstem 20000 mk. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszcz. № 80187.

Jutro kwesta na „DOM SIEROT ŚW. WINCENTEGO“ T-wa „LABOR“.

ZAKŁAD POŁOŻNICZY
D-ra Med. Bujalskiego
Wielka Pohulanka d. Nr. 31

Bracia Jabłkowski

Warszawa-Bricka-25

Wilno-Mickiewicza-18

Na Gwiazdkę

w wielkim wyborze
wykwintne i praktyczne
podarki we wszystkich
oddziałach magazynu

zwracamy uwagę na wystawy w oknach magazynu

W niedzielę 23 b. m. magazyn
otwarty od godz. 2—5 p. p.

Magazyn i Pracownia Ubiorów Damskich

E. DUTKIEWICZ

Ad. Mickiewicza 7.

Poleca najnowsze modele **Palto, sukien wieczorowych** oraz **kapeluszy** damskich.

A także przyjmuje zamówienia na **Palta, futra, suknie** i **kapelusze**

Kalendarz Wileński Informacyjny na rok 1924.

Księga adresowa miasta Wilna rocznik 19-ty wydawnictwa

Zawiera bogaty dział informacyjny.
Żądać we wszystkich księgarniach.

WESOŁE NOWINY MUZYCZNE
na 4 str.

Teatr Polski
(Lutnia)

Dziś po raz 5-ty

„Kobieta i pajac“

komedja P. Louys'a.

Początek o 7½ w.

Teatr Wielki
(na Pohulance)

Dziś po raz 3-ci

RIGOLETTO

opera J. Verdi'ego

Początek o 7½ w.

JABŁKA: Renety, Antonówki i inne w dowolnej ilości — po cenie hurtowej, są do nabycia w Drukarni Józefa Zawadzkiego przy ul. Św. Anny 3, w godz. II — 2 w połud.

Od Administracji.

Przypominamy naszym prenumeratorom, że czas odnowić prenumeratę za miesiąc **styczeń**.

Równocześnie upraszamy Sz. Prenumeratorów o wyrównanie zaległych opłat, w przeciwnym razie będziemy zmuszeni **wstrzymać wysyłanie** pisma.

Należność można wpłacać za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędnościowej Nr. 80187 na rachunek wydawnictwa „Dziennik Wileński“.

NA GWIAZDKĘ

Najwygodniejsze i najtańsze źródło zakupu:

ZABAWEK artystycznych z drzewa polskiej wytwórni „Gnom“

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Polskie Towarzystwo Księgarni kolejowych „Ruch“ S. A. Oddz. w Wilnie.

— Biskupia 12 (I piętro) —

CENY KONKURENCYJNE.

BANK TOWARZYSTW SPÓŁDZIELCZYCH

ODDZIAŁ w WILNIE

Mickiewicza 29 d. własny.

Niniejszem podaje do wiadomości, że dn. 24 Grudnia Kasy Banku czynne będą do godz. 12-ej.

INA GWIAZDKĘ!

E. NIEWIADOMSKI

WIEDZA o SZTUCE

MALARSTWO, ARCHITEKTURA, RZEŻBA, PRZEMYSŁ ARTYSTYCZNY z 347 ILLUSTRACJAMI.

Wydanie ozdobne, cena zasadnicza . . . . . 30, opr. 36

Wydanie luksusowe na papierze kredowym, cena zasadnicza . . . 36, opr. 42

TRZASKI, EVERTA & MICHALSKIEGO

Warszawa, *rak. Przedm. 13. Hotel Europejski.

Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem.

Wielki wybór gramofonów

płyt, różnych instrumentów muzycznych, zabawek dziecięcych, sanek sportowych poleca firma „UNIWERSAL“ ul. Wielka 21

CENY DOSTĘPNE

ROWERY i MASZYNY DO SZYCIA NA RATY.

Nowo-otwarty **MŁYN** udoskonalony angielskimi maszynami najnowsz systemu **ANGLO-CANADIAN INDUSTRIAL LIMITED** WILNO, ul. W. Stefańska 29.

Generalny przedstawiciel **A G de SHERBININ**. Młyn sporządza pszenną mąkę patent „pięć złotych medali“, jakości której przewyższa amerykańską, również sporządza mąkę, 0000 w workach od 1-5 pud. Dostawa do domu bezpłatna. Kupujemy pszenicę i przyjmujemy mąkę do przemłocenia.

Fabryka Cukrów i Czekolady

„**FORTUNA**“ Wilno, Wielka 18. (w podwórzu).

na gwiazdkę

POLECA CUKIERKI najrozmaitszego gatunku i w każdej ilości po cenach ściśle fabrycznych. Urzędnikom udzielamy opustu.

Fortepjan króciutki, pierwszy, zagr. fabr. zupełnie nowy przedwoj. (podobn. w Polsce niema) sprzedam W. Pohulanka 9/23.

Ekonom

potrzebny zaraz. Zgłosić się Mickiewicza 22, m. 25. M. BORCHWIC.

ZGUB. książkę wojsk. wyd. przez P. K. U. Wilno, na imię Mitlisa Hipolita, zam. we wsi Trufaniszkach gm. Polańsk. Unieważn. się.

BRAUNING „Nagan“, żółte buty i dwa futra męskie do sprzedania, Nowogrodzka 10, m. 18.

D-r POPILSKI Choroby skórne i wener. W. Pohulanka 2, róg Zawalnej 10-1 i 5-7.

Prowizor chrz. poszukuje posady, Wilno, ul. Zamkowa 14, m. 7.

Exposé premjera Grabskiego.

WARSZAWA, 20. XII. (Pat.) Prezydent Rzeczypospolitej wobec niemożności utworzenia rządu na gruncie zwyczajów parlamentarnych polecił mnie bym jako jego mąż zaufania utworzył rząd, któryby całą energią aparatu państwowego i społeczeństwa skierował dla dokonania naprawy skarbu. Obok naprawy uporządkowania administracji, zachowania, praworządności, utrzymanie na koniecznym poziomie obronności kraju i oświaty publicznej, stanowiącą zasadnicze kierunki obecnego rządu. Dominujące wśród nich znaczenie mieć będzie zgodnie z sytuacją, w jakiej się dziś nasz kraj znajduje naprawa skarbu. Doszliśmy dziś do stanu, że żaden postęp w żadnej dziedzinie, nawet w zakresie szkolnictwa, nie mówiąc o reformie rolnej lub o udoskonaleniach społecznych, staje się niemożliwe, jeżeli najpierw i to wkrótce nie upora się z trudnościami finansowymi, które nie tylko paraliżują wszelkie porwy do udoskonalenia naszego stanu wewnętrznego jak i stanu obronności naszego kraju wymagających znacznie większych nakładów pieniężnych.

Naprawa skarbu może być oparta na rachowaniu na pomoc zewnętrzną bądź na wysiłkach własnych całego społeczeństwa. Nie lekceważąc wielce dobroczynnego oddziaływania na tę naprawę wszelkiej pomocy zagranicznej rząd stawia sobie za zadanie także zogniskowanie wysiłków własnych społeczeństwa. Naprawa skarbu wymaga bezwzględnie atmosfery pokojowej. Rząd będzie się trzymał przedewszystkiem pokojowego kierunku w całej polityce zagranicznej i jednocześnie dążyć będzie by w społeczeństwie naszym wytworzyła się atmosfera pokoju wewnętrznego.

Wysiłek niezbędny ze strony społeczeństwa dla dokonania naprawy skarbu rząd proponuje osiągnąć obydwojako dostępnymi dla danego celu sposobami: 1) z jednej strony zwiększać się będzie świadczenia podatkowe i dążyć do wzmoczenia dochodów nadzwyczajnych. W ciągu szeregu lat następnich odwoływać się będzie rząd do dobrowolnego zasilania skarbu pożyczkami wewnętrznymi, rząd prowadzi będzie z całą konsekwencją rozpoczętą akcją oszczędnościową. Dwa poprzednie rządy przygotowały podwaliny ważne dla wielkiego dzieła naprawy skarbu.

Podatek przemysłowy oparty na cyfrach obrotu stanowi źródło dochodów, które może być nadzwyczaj wydajne.

Podatek majątkowy daje do dyspozycji skarbu środki bardzo poważne, które o ile byliby szybko mobilizowane powinny wystarczyć na pokrycie najbardziej nieuniknionych deficytów.

Waloryzacja podatków już uchwalona z nastaniem roku przyszłego pozwoli przywrócić podatkowi znaczną część utraconej skutkiem spadku wartości marki i wydatności.

Budżet państwa na 1924 rok został ułożony z uwzględnieniem zasad równowagi i przedstawiony w czasie właściwym.

Poważne podwaliny naprawy skarbu zostały położone, ale to nie wszystko. Przedewszystkiem aparat władz skarbowych musi być udoskonalony.

Dalszym czynikiem utrudniającym dzisiejszą sytuację skarbową jest to, że pierwsza rata podatku majątkowego ma być wpłacona dopiero od 15 kwietnia do 15 maja w okresie zbyt późnym, by już dziś można było rachować na wydajny wpływ z tego źródła dochodowego na równowagę budżetową pomimo rozpoczętej akcji poprzedniego rządu zbierania do browalnie zaliczek. Normy podatku majątkowego nie pozwalają przypuszczać, by pierwsze dwie raty przypadające na 24 rok okazały się wystarczającymi i by da-

ły istotnie trzecią część ogólnej sumy przez Sejm już skontyngonowanej w wysokości miljarda złotych. Bardzo poważnym brakiem w dzisiejszej sytuacji skarbowej jest, że wielka dziedzina kredytu publicznego i państwowego pozostała w zaniedbaniu. Najważniejsze źródło deficytu państwowego — koleje nie uwidoczniają dziś jeszcze należytego stopnia naprawy co do rezultatów finansowych.

Rząd zdecydowany jest zogniskować wysiłki całego kraju, ażeby w najkrótszym czasie opanować nieustanny kryzys walutowy za pomocą reformy walutowej. Punktem wyjścia takiego wysiłku powinien być podatek majątkowy już uchwalony, według obecnej ustawy miał on być pobrany w 6-ciu ratach półrocznych, z tem że został wyznaczony kontyngent ogólny, który miał posłużyć do podniesienia 3 ej i następnych rat do ram kontyngentu. Z tego wypływa, że pierwsza i druga rata były mniejsze niż następne.

Reforma walutowa wymaga odwrotnego biegu rozkładu ciężaru tego podatku. Rząd zdecydowany jest pierwsze dwie raty skoncentrować w półroczu pierwszym, a w drugim — pobrać uzupełnienia do nich, jakie wypłynęły z konieczności dostosowania ich do ogólnego kontyngentu. W ten sposób osiągnie się znaczne wzmoczenie tego funduszu sanacyjnego do zbierania którego poprzedni rząd już przystąpił.

Jednocześnie rząd zamierza już z początkiem roku przyszłego postawić gospodarkę kolejową na takim gruncie finansowym, by nie potrzebowała ona zwracać się do skarbu państwa po druk pieniędzy papierowych.

Sanację skarbu rząd, rozumie, jako jednoczesne przeprowadzenie przy utrzymaniu się ściśle równowagi budżetowej zaprzestania drukowania pieniędzy papierowych na potrzeby skarbu i reformy walutowej. Z reformą tą zwlekać nie należy, gdyż inaczej nagromadzone środki sanacyjne mogłyby być zużyte w krótkim czasie bez istotnego rezultatu.

Zdawać sobie jednak trzeba sprawę, że reforma walutowa po ciągnie trudności gospodarcze.

Wykonanie powyższego programu wymaga szybkiego działania ustawodawczego w całym szeregu dziedzin, związanych z zapewnieniem dochodów państwowych z oszczędnościami i z reformą stosunków finansowych. Rząd zwróci się do Sejmu jutro o uchwalenie szczególnych pełnomocnictw dla rządu, niezbędnych dla przeprowadzenia sanacji skarbu i reformy walutowej. O pełnomocnictwa takie zwróci się do Sejmu rząd na przeciąg jednego roku, w ciągu którego winien położyć podwaliny dostateczne dla reformy walutowej.

Niedomagania finansowe naszego kraju oddziaływały na niektóre umysły tak deprymująco, że ostatnio pojawiać się już zaczęły twórlive przypuszczenia, że jedynym wyjściem z kryzysu stanie się rozejm opieki finansowej obcych potęg finansowych nad Polską. Gabinet zrobi wszystko, żeby do tego nie było żadnych podstaw. Polski bilans handlowy jest korzystny. Rany, które zadano życiu gospodarczemu przez wojnę, są przeważnie zagojone. Przemysł i rolnictwo w znacznym stopniu zostało odbudowane, ostatnie cieszy się wielkim w tym roku urodzajem i jest to chwila, w której nie jest rzeczą dopuszczalną wątpić we własne siły i ociągać się z wysiłkiem własnym dla sanacji i reformy. Nikt inny jak Rząd, taki czy inny, ale rząd jest powołany do pokierowania temi siłami. Do tego musi posiadać pełnomocnictwa, o które do Wysokiego Sejmu się zwróci. W imieniu rządu wyrażam przeświadczenie, że Wysoki Sejm nie odmówi swego poparcia w realizowaniu nakreślonych zadań.

Dyskusja nad exposé premjera.

WARSZAWA, 21.12. (Pat.) — Posiedzenie sejmu 89. Poseł Główny oświadcza, że Związek Ludowo-Narodowy stał zawsze tylko na stanowisku, iż tylko rząd parlamentarny oparty na większości polskiej jest koniecznością Państwa, Narodu i Sejmu. Niestety, stosunki polityczne są takie, że dopiero w tym Sejmie udało się doprowadzić do pewnej większości sejmowej. Jednak rząd utworzony z tej większości zachwiał się i ustąpił. Skoro ponowna próba rządu parlamentarnego nie powiodła się, podejmowanie zaś dalszych kroków w tym kierunku naraziłoby Państwo i skarbowość na niebezpieczeństwo, rozumiemy i uważamy za naturalne, że Prezydent powołał rząd nieparlamentarny. Nie wiemy jakich pełnomocnictw rząd ten będzie się od nas domagał, sądzę jednak, że jeżeli te przedłożenia liczyć się jednak będą z możliwością płacenia całego społeczeństwa, trzeba będzie się zgodzić na nie w interesie naszego państwa. Jeżeli rząd będzie się trzymał konsekwentnie przedstawionego nam programu, będzie unikał wpływów partyjnych z każdej strony — nie mamy zamiaru odmówić mu poparcia.

Pos. Dubanowicz oświadcza: Przyjaliśmy z najzupełniejszym uznaniem krok Prezydenta Rzeczypospolitej, rząd premjera Grabskiego może liczyć na nasze poparcie. Pos. Ilkow oświadcza, że o ile rząd będzie spełniał żywotne, ekonomiczne postulaty gospodarcze jego klub będzie go popierał; jeżeli nie, to zostawi sobie wolną rękę i taktkę wobec rządu; pos. Jasiński (klub katolicko-ludowy). Stając na stanowisku szybkiego załatwienia i uzdrowienia gospodarki finansowej w państwie nie odmawia poparcia rządowi.

Pos. Barliki, oświadcza, że P. P. S. nie może wziąć odpowiedzialności za gabinet lecz nie chce

Dodatkowe oświadczenie premjera.

Zabiera głos m. Grabski, który oświadcza co następuje: „Oświadczenia przedstawicielei stronnictw w Sejmie napawały mnie przekonaniem, że naprawę skarbu istotnie wszyscy uznają za cel tak ważny, iż rząd który sobie ten cel stawia może liczyć na współpracę Sejmu. Jeżeli zabieram teraz głos, to tylko dla krótkiego wyjaśnienia niektórych ustępów, które nie zostały dostatecznie zrozumiane. W stosunku do mniejszości narodowych nie określiłem stanowiska rządu, bo uważałem, że ogólne stanowisko rządu, zachowującego bezpartyjność i pokojowość daje już punkt wyjścia. Wyjaśnienia wymaga jeszcze ustępy dotyczące reformy rolnej. Znaczącym w tem przemówieniu, że jednym z motywów szybkiego działania w zakresie naprawy skarbu jest to, że postępy w dziedzinie szkolnictwa i w dziedzinie reformy rolnej i udoskonalenia społecznego stają się niemożliwymi, jeżeli naprawa skarbu nie zostanie szybko dokonana. Mówiłem, że rząd będzie się starał żeby naprawa skarbu dała się osiągnąć bez narażania zdobyczy w postępie społecznym. Za jedną z takich zdobyczy uważam ustawę o reformie rolnej, która została usankcjonowana, która jest prawem i zawsze byłam daleki od mniemania, że ta reforma byłaby przeszkodą dla sanacji skarbu.

przedłużać przesilenia klub ten wstrzyma się od głosowania uzależniając dalszy stosunek od postępowania rządu.

Pos. Dębski (P. S. L.) zaznacza, iż stronnictwo jego poparcia rządu nie odmawia lecz uzależnia bliższe określenie stosunków do zachowania się rządu wobec postulatów ludności wiejskiej. Do spraw, które powinny być wykonane należy reforma rolna. Co się tyczy specjalnych pełnomocnictw klub zastrzega określenie swego stanowiska po zaznajomieniu się z odnośną ustawą.

Pos. Reich (Koło Żyd.) odmawia zaufania rządowi. Obecność w rządzie gen. Sosnkowskiego odwołania intencji rządu. Gen. Sosnkowski pierwszy ograniczył w armii równouprawnienie żydów.

Polski związek ludowców zachowuje wolną rękę, i poprze usiłowania rządu.

Pos. Wasynczuk (Klub Ukraiński) oświadcza, iż stronnictwo będzie popierało rząd pod warunkiem, że będzie dążył do naprawy skarbu przez równomierne rozłożenie ciężarów podatkowych na wszystkie warstwy.

Pos. Hertz w imieniu N. P. R. oświadcza, że stronnictwo jego będzie popierało rząd pod warunkiem, że będzie dążył do naprawy skarbu przez równomierne rozłożenie ciężarów podatkowych na wszystkie warstwy.

Pos. Karau (Klub Niem.) zaznacza, iż klub nie może udzielić rządowi zaufania.

Pos. Taraszkiewicz w imieniu klubu białoruskiego odmawia rządowi zaufania.

Pos. ks. Okoń oświadcza, że stronnictwo zajmie stanowisko nie przeciw naprawie skarbu, lecz przeciw rządowi, który nie uwzględni reformy rolnej.

Pos. Łańcucki, komunista, odmawia zaufania rządowi.

Pos. Prylucky (Lud. Żyd.) w imieniu stronnictwa odmawia zaufania

Dzień polityczny.

Depesza Cziczierina do Prezydenta Coolidge'a.

Cziczierin wysłał depeszę do Prezydenta Coolidge'a, oświadcza, iż rząd sowiecki stale dążył do nawiązania przyjaznych stosunków ze Stanami. W tym celu rząd sowiecki niejednokrotnie już wyrażał gotowość do rozpoczęcia rokowań z rządem i wyjaśnienie wszelkich nieporozumień i rozdzwień pomiędzy obu państwami. Nawiązując do ostatniego orędzia Coolidge'a, Cziczierin oświadczył gotowość rozpatrzenia z przedstawicielami Ameryki wszelkich kwestii, poruszonych w orędziu. Podstawą rokowań byłaby zasada obopólnego zobowiązania się do niemieszania się do wewnętrznych spraw innego państwa. Rząd sowiecki obiecuje usilnie sprzyżymać się tej zasadzie w stosunku do Ameryki. Poruszając dalej kwestję pretensji pieniężnych, o których była mowa w orędziu, rząd sowiecki oświadcza gotowość rozpoczęcia rokowań celem zlikwidowania tych pretensji, sądząc, że sprawa ta będzie rozwiązana na podstawie wzajemności. Ze swej strony rząd sowiecki obiecuje uczynić wszystko dla osiągnięcia pożądanego celu, a mianowicie wznowienia przyjazni z Ameryką. **Pierwsze posiedzenie Sejmu Gdańskiego.**

Nowoobрани Sejm zbierze się poraz pierwszy 15 go stycznia. Przed nowym Sejmem stoi poważne zadanie opracowania nowego ustawodawstwa gospodarczego w związku z wprowadzeniem nowej waluty guldenowej.

Rokowania rumuńsko sowieckie.

Rosta donosi, że rząd rumuński zwrócił się do rządu austriackiego o zgodę na prowadzenie rokowań rumuńsko-sowieckich w Wiedniu. Rząd austriacki odpowiedział przychylnie.

Zycie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

Wilno, dnia 21. XII. 1923 r.

Złoto: Ruble 3450000—3400000.

Bilon rosyjski 870000.

8% Państw. Pożyczka złota

882500.

Akcje Wileńsk. Pryw. Banku

Handl. 240.000.

WARSZAWA, 21. XII. (A. W.)

Warszawska giełda urzędowa z

21. XII. Dolar 6.100.000—6.000.000.

franki francuskie 310000, Przekazy:

New-York 6.100.000—6.000.000.

London 26650000—26180000,

Paryż 315500—309000, Wiedeń

85,50—84,50, Praga 177200 174300,

Włochy 264500—262500, Belgja

278250—274000, Szwajcarya

1066000—1046000, Frank złoty

1165000. Miljonówka 200000—

1750000, Pożyczka złota 9250000—

8400000. Tendencja zniżkowa.

GDANSK, 21. XII. (A. W.)

Gdańska giełda urzędowa z 21 XII

Marka polska 1.047—1.050 guld.

za 1 milion mk. pol. Przekazy:

Warszawa 0.947—0.953 guld. za

1 milion mk. pol. New-York

5.82—5.87 guld. za 1 dolar.

OGŁOSZENIA

W

„DZIENNIKU WILEŃSKIM“

SA

NAJLEPSZĄ PODPORĄ HANDLU

! HALLO !
 WIĘC NIE ZAPOMNIJ MEŻULKU
 KUPIĆ MI TO WSZYSTKO CO CIĘ
 PROMIĄM I TAM Gdzie ZWYKLE
 ALE CO DO WINA KUP
 TYLKO WINO

PIERWSZEJ WILEŃSKIEJ SPÓŁKI WINI PRZETWORCZYCH
 WILNO PIŁSUDSKIEGO 2. OWOCOWYCH WILNO PIŁSUDSKIEGO 2
 WYROBY TEJ FIRMY DOSTANIESZ WSZĘDZIE

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Ustawa o pełnomocnictwach Prezydenta.

W czwartek na posiedzeniu wieczornym, zwołanym na godzinę 21-a Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o wyjątkowych pełnomocnictwach Prezydenta Rzeczypospolitej w zakresie sanacji skarbu. Projekt ów upoważnia Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów do wydawania rozporządzeń z mocą ustaw dla przeprowadzenia sanacji i reformy walutowej. Ustawa wylicza długi szereg punktów z dziedziny operacyj skarbowych i zarządzeń skarbowo-administracyjnych, w których zakresie wolno rządowi wydawać rozporządzenia z mocą ustaw. W ten sposób cała niemal dziedzina prawodawstwa skarbowego została usunięta z kompetencji sejmu i przekazana rządowi, który ustawy uchwalone przez siebie podaje tylko do wiadomości Sejmowi. Najważniejsze punkty, na które rozciąga się moc obowiązująca ustaw, dotyczą zmian w dziedzinie podatkowej, zaciąganie pożyczek państwowych do wysokości 1/2 miljarde franków złotych ustalenia nowego systemu monetarnego, zatwierdzenia ustawy banku emisyjnego, likwidacja P. K. K. P., stosowania oszczędności w gospodarce państwowej.

Sobotnie posiedzenie Sejmu.

W Sejmie w dniu wczorajszym panowała taka sama harmonia jak dnia poprzedniego. Zarówno dyskusja nad exposé jak i nieprzyjęcie rezygnacji p. Marszałka Rataja odbyły się bez jakichkolwiek wstrząszeń.

Zmianę artykułu 89 podatku majątkowego przyjęto. Przyjęto również zasadę stosowania wskaźnika drożyznianego w zakładach przemysłowych, handlowych, biurowych i w dziennikarskich.

Po zakończeniu posiedzenia Sejm odczytał obrady do dnia 4 stycznia.

Dn. 2 stycznia zbierze się komisja budżetowa, aby omówić projekt ustawy o pełnomocnictwach dla Prezydenta. Ustawa ta wejdzie pod obrady plenum Sejmu dn. 4 stycznia.

Po uchwaleniu tej ustawy Sejm odczyta posiedzenia do 22 stycznia.

Wynik głosowania nad votum zaufania dla rządu Wł. Grabskiego.

Na piątkowym posiedzeniu Sejmu odbyło się głosowanie nad votum zaufania dla rządu. Za wyrażeniem zaufania opowiedziało się 193 posłów, przeciw 76, oprócz tego oddano 4 kartki białe i 7 nieważnych.

Za votum zaufania głosowały Związek Lud.-Nar., Piast, Chrześcijańska Demokracja, Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe. Przeciwno głosowały mniejszości narodowe. Lewica powstrzymała się od głosowania.

Marszałek Rataj pozostaje.

WARSZAWA, 21.XII. (A. W.) Godzina 1 min. 30. Na piątkowym posiedzeniu Sejm nie przyjął do wiadomości rezygnacji Marszałka Rataja wobec czego łaska marszałkowska będzie nadal spoczywać w jego ręku.

Groźba przesilenia w Gdańsku.

GDANSK, 21.XII. (A. W.) — Nacjonaliści niemieccy niezadowoleni z polityki Sahma, zamierzają spowodować jego ustąpienie. Jako główny zarzut wysuwana jest rzekomo zbyt wielka ustepliwosć Sahma wobec opozycji. Na stanowisko następcy Sahma nacjonaliści wysuwają senatora finansów Volkmana. Jako zalety jego wymieniają nacjonalistyczną nieustępliwosć jego wobec Polski i przychylnie traktowanie interesów agrarjuszy.

Niemiecki bank rentowy odmawia kredytu rządowi Rzeszy.

BERLIN, 21.XII. (A. W.) — W uzupełnieniu wiadomości o odmowie kredytu ze strony Rady Nadzorczej Banku Rentowego Min. Skarbu wyjaśnia, że kredyt którego się domagano nie przekroczył sumy 3200 milionów marek rentowych, których nieprzekraczalność jest w statucie banku za-

gwarantowana. Do tej pory wydano kredytów na sumę 2400 milionów marek rentowych. Minister chciał udzielić wystarczających zastawów, jednak Rada banku odmówiła. Wobec tego rząd zmuszony jest do poszerzenia w obieg nowego środka płatniczego.

Wiadomości bieżące.

Z miasta.

— O pomoc dla ochron Wileńskich. Wydział powiatowy Wileńsko Trockiego sejmiku przystąpił do zbierania ofiar w naturze dla ochron Wileńskich na terenie powiatu. Zarazem Wydział powiatowy zwraca się na tej drodze do wszystkich ochron chrześcijańskich miasta Wilna o przedstawienie wykazu dzieci pochodzących z powiatu Wileńsko Trockiego, a znajdujących się w tych ochronach, celem proporcjonalnego rozdziału zebranych naturalji.

— Loży dolara. Wczoraj, to jest w piątek, dało się zaobserwować nietowarzone dotychczas zjawisko. Oto właścicielom przybyłym na targ żydzi proponowali sprze-

daż dolarów. Dotychczas rzecz miała się odwrotnie. Pozostaje to w związku ze spadkiem dolara. Czarna giełda płaciła za dolara 5.300 000.

Sprawy samorządowe.

— Posiedzenie Sejmiku Wileńsko Trockiego. Posiedzenie Sejmiku Wil. Trockiego odbędzie się w dniu 15 stycznia 24 roku na porządku dziennym uchwalenie budżetu na rok 1924.

— Telefony w gminach pedwileńskich. Wileńska Dyrekcja poczt i telegrafów zwróciła się do samorządów państwowych z propozycją, by gminy dostarczyły na swój koszt słupów telefonicznych i robocizną a dyrekcja wówczas przeprowadzi sieć telefoniczną, która

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA
poleca w wielkim wyborze
eleganckie suknie, bluzki,
kostjumy, palta, szlafroki etc.
po cenach przystępnych
MAGAZYN
E. HEGENT
ul. Wielka 10 (vis à vis poczty).

by połączyła wszystkie gminy z Wilnem.

Ponieważ w niektórych gminach połączenie telefoniczne już istnieje i oddało samorządom gminnym poważne usługi—należy się spodziewać pomyślnego załatwienia tej sprawy, na co wydziały powiatowe kładą szczególny nacisk.

— Posiedzenie Wydziału Powiatowego. Dnia 20 b. m. odbyło się posiedzenie wydz. powiatowego Wil. Trockiego powiatu. Postanowiono udzielić zapomogi na budowę kościoła w Jezmieniszkach w postaci sporządzenia planu i kosztorysu kościoła. Koszta wyniosą około 20 milionów.

Następną sprawę, zatwierdzenie budżetów gminnych—odłożono do następnego posiedzenia wydziału i polecono Komisji finansowej sejmiku opracować konkretne wnioski w tej sprawie.

Następne posiedzenie odbędzie się w dniu 29 b. m.

Odczyty.

— Odczyt prof. Massoniusa w szkolnej doświadczałni na temat samodzielności uczniów, był interesującym nie tylko dla zawołanego nauczycielstwa, ale i dla każdego myślącego człowieka. — Metody heurystycznej (datującej od Sokratesa) nie nazywa jeszcze prelegent tem co jest właściwą samodzielną pracą ucznia. Na tę samodzielność przy uczeniu też kładł p. prof. największy nacisk, jako na proces myślowy, psychiczny. Współdziałanie i ułatwianie tego procesu — to rola nauczyciela. Uczeń po porządnym przyswojeniu pewnej wiadomości, może o niej potem całkiem zapomnieć, ale ślad tego zostaje w psychice ucznia i zwiększa jego sprawność umysłową. Według tego ludzkość dzieli się na samouków i nieuków.

Sz. prelegent przestrzega przed rozszerzeniem matematycznego sposobu myślenia na inne nauki. Nie chodzi bowiem o dawanie dowodów i pewników gotowych, co o tworzą pracę mózgu, na której to drodze Angliey trzymają prym po Grekach.

Sz. prof. dawał jeszcze cenne wskazówki jak uczenia ku tej drodze pracy samodzielnej prowadzić i jak go na niej w nieopowiedzianej chwili nie opuścić. Celem zaś każdej nauki, jak przyrody tak historii, jest uczynienie człowieka więcej wartym, a przez rozdwojoną szlachetną ambicją — więcej mocnym, czego koroną jest samozaparcie się i poświęcenie.

W. Z.

Sprostowanie. W numerze z 21-go grudnia, w artykułach z wykładów Uniwersyt. i o Jedności, wkraść się kilka błędów korektorskich, które niniejszym prostujemy.

Najprzód imię prof. Kłosa Juljusza nie Julian. Dalej architekt petersburski Stasow nie Atasow. Dalej Alumnat papiński przy Uniwersyteckiej 4, jak i dziennik Skargi to przecież w XVII w. nie XVIII.

W artykule o Jedności nie przyszedł ale przyszła grać hejnał. Dalej w czwartym wierszu ostatniej szpalaty zgóry, nie czynem tu odbijającym, ale odbijającym się W. Z.

Sprawy robotnicze.

Rokowania w sprawie umowy zbiorowej między Związkami Ziemian i Zw. Zaw. prac. rol. na rok 1924.

Dnia 17 b. m., jak donosiliśmy w onegdajszym numerze—odbyły się pertraktacje między Związkiem Zawodowym pracowników rolnych a przedstawicielami Związków Ziemiańskich, w sprawie ustalenia zbiorowej umowy na rok 1924.

Z ramienia Związku Zawodowego w pertraktacjach brali udział p. p. Bujko, Zasztowt, Kresinin, Szeszko, Wierszyło, Mieczkowski

i Chotkiewicz—ze strony ziemian przedstawiciele poszczególnych powiatów.

Na propozycję ziemian przedłużenia zeszłorocznej umowy zbiorowej na rok 24, przedstawiciele Związku pracowników odpowiedzieli odmownie i zgłosili do wzmiankowanej umowy następujące poprawki.

1) Przyjmowanie pracowników rolnych jedynie za pośrednictwem Związku Zawodowego.

2) Zwolnienie pracownika nastąpić może jedynie za zgodą komisji rozjemczej.

3) Ordynarje pozostają te same, pensje zaś podnosi się o 100% w stosunku do zeszłorocznej (więc równoważność 8 pudów żyta miesięcznie).

4) Pracownik utrzymuje na koszt dworu 2 krowy (w zeszłym roku jedna), oraz otrzymuje pod kartofle 800 sążni ziemi (w r. z. 400).

Ponadto wniesiono ze strony związku projekty umów dla rzemieślników, stołowników i robotników okiennych, dla których w roku zeszłym umowy zbiorowej nie było.

Ponieważ przedstawiciele ziemian nie mieli dostatecznych pełnomocnictw od swoich Związków i musieli porozumieć się ze swymi mandatarjuszami, obrady zostały odłożone do 20-go stycznia 1924 roku.

Prawdopodobnie żądania pracowników będą przyjęte. Powyższa umowa rozciągać się będzie na Województwo Wileńskie oraz powiaty Lidzki i Wołyński.

Różne.

— Podziękowanie. Zarząd Kół Młodzieży P. C. K., mając na celu rozwijanie poczucia piękna wśród młodzieży, wystąpił z inicjatywą zorganizowania stałych koncertów niedzielnych dla działaczy szkół średnich i powszechnych, a zwłaszcza dla działaczy ze schronisk, której tak brakuje rozrywek kulturalnych.

Na tej drodze składamy serdeczną podziękę wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania trzech pierwszych koncertów, 11 listopada 2 i 16 grudnia, bądź przez łaskawy udział osobisty, bądź przez pomoc techniczną, więc p. mecenasowi Józefowiczowi za znajomość działy z muzyką i pieśnią polską, p. Wysockiej za muzykę, pp. Jasińskiej, Dziwowskiej, Sutockiej i Urbanowiczowej za śpiew, pp. Olechnowiczównie i Czarskiemu za deklamację, pp. akompaniatorom za akompaniament, kierownicze p. Malinowskiej i uczniom szkoły zawodowej „Kola Polek” za odegranie „Wesela Krakowskiego”, pp. Kwiatkowskim za prześliczne 3 numery baletowe wykonane przez uczennice Ich szkoły, a zwłaszcza obojga pp. Lokuciejewskim, p. Świdarskiemu, p. dyrektorowi Zelskiemu i „Kolu Polek” za wybitne poparcie i pomoc.

Wierzymy, iż wychowanie nowego muzycznego pokolenia wzbogaci duszę narodu, a w oczekiwaniu tej najpiękniejszej nagrody za trudy podjęte, składamy serdeczne Bóg zapłać.

Za Zarząd
Prezesa Blanka Retingerowa.
Wice-Prez. Paulina Adolphowa

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Polski (Lutnia). Dziś — ukaże się po raz 5-ty efektowna sztuka Louisa'a „Kobieta i pajac” w oryginalnej inscenizacji, oraz malowniczym obramowaniu scenicznym. Całość ujęta w 5 barwnych obrazów. Role główne odtworzą Kijowski i Śnieżkówna. Reżyserja K. Tatar-kiewiczowa.

— Teatr Wielki (na Pohulance). Wspólnie wystawiona opera Verdiego — wypełnił repertuar dni najbliższych. Dziś opera ta ukaże się po raz 3-ci w premierowej obsadzie z pp. Jęfimecowa, Pastowna, Romanowskim, Stępniewskim i Wraga w partjach głównych. Reżyserja Romanowskiego. Przy pulpicie — J. Leszczyński.

Zabawy.

— Wielka Reduta Artystyczna. Jedną z pierwszych zabaw nadchodzącego karnawału, będzie zapowiadana Wielka Reduta, organizowana przez Artystów Teatru.

UWAGA!

Świąteczna sprzedaż wyrobów
piekarniarni - cukierniczych —
(chleb, bułki, ciastka,
sucharki, śliżyki i t.p.)
najtaniej w znanej ze swoich
dobrych wyborów Piekarni

KONGRESÓWKA

Stefańska 31 — daw. A. hr.
Tyszkiewiczza.

trów Wielkiego i Polskiego. Reduta ta budzi łatwo zrozumiałe zainteresowanie. Komitet organizacyjny zapowiada niebywałą wprost ilość niespodzianek i atrakcyj, które jednakowoż narazie trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Bliższe szczegóły podane zostaną w następnych komunikatach.

Kolonja polska na Sachalinie.

„Gazeta Olsztyńska” zamieszcza list z Sachalinu, pisany przez Polaka tam mieszkającego, Władysława Sielskiego, który podaje następujące szczegóły o kolonji polskiej na dalekiej tej wyspie:

My tu Polacy zamieszkali na wyspie Sachalin znajdujemy się pod opieką władz japońskich, korzystamy z wszelkich praw i przywilejów swobodnego człowieka, obywatela Polaka, poniekąd cieszymy się sympatją władz japońskich. Nawet sam głównodowodzący wojsk japońskich na wyspie Sachalin generał Inoe zwiędził naszą kolonję, czytelną, szkolną i kościół, a kiedy mu dzieci ofiarowały bukiet kwiatów z róż białych, to w bardzo serdecznych słowach wyraził słowa podziękowania, że miło mu jest widzieć kolonję naszą polską całą tu zebrana, którą wita i pozdrawia jako część tak szlachetnego, patriotycznego, dzielnego i kulturalnego narodu polskiego. Z chwilą okupacji Sachalinu przez wojska japońskie na Sachalinie nastąpił porządek, ład i dobrobyt materialny, swoboda słowa, religii, szkoły i wszelkich ugrupowań narodowościowych za co cześć i sława Japonji.

Kolonja polska na Sachalinie liczy przeszło 400 osób obojga płci w tej liczbie dzieci w wieku szkolnym 142. Kolonja polska posiada wspaniały kościół wybudowany w 1890 roku, dość obszerny przeszło na 1000 osób i bardzo bogaty w aparaty kościelne. Przy kościele dom dla organisty i stróża, w tym to domu z chwilą mojego przyjazdu stworzyłem szkołę polską, tu urządzam odczyty, pogadanki i biesiady na temat ojczysty o kraju ukochanym, o dalekiej Ojczyźnie.

Ze świata.

„Elksir życia”.

Londyński „Daily Express” donosi, że pewne grono lekarzy amerykańskich, jest na drodze do odkrycia elksiru życia, który zepchnie w kącie metodę odmiładzania mężczyzn, stosowaną, rzekomo z powodzeniem przez dra Steinacha i dra Woroncowa.

Lekarze ci już lat 15 utrzymują przy życiu serce, wyjęte z kury, w tym odnawianym co dwa lata. Do tego płynu, którego skład chemiczny jest tajemniczą owych lekarzy, dodają oni trochę krwi młodej kury, ponieważ znajduje się w niej substancja, potrzebna do konserwacji serca, a której to substancji we krwi starych kur niema.

Wzmiankowani lekarze zapewniają, że po bliższym zbadaniu tej substancji, uda się im wynaleźć środek, który jeżeli nie usunie konieczności umierania, to w każdym razie będzie mógł ludzi przez długie bardzo lata utrzymywać w pełni sił i zdrowia.

Gdyby powyższa wiadomość nie pochodziła z Ameryki, można by czynić sobie jakieś nadzieje przedłużenia życia, ale wobec tego, że Ameryka tyle już wyhodowała „kaczek dziennikarskich”, trzeba prawdopodobnie i powyższą wiadomość do ich stada zaliczyć.

OFIARY

złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego”.

Na kościół Serca Jezusowego ku uczczeniu śmierci brata mego ś. p. Teofila Kuleszy — E. Raszanowiczowa 500 000 mkp.

Na Żłobek Im. Maryi zamiast kwiatów na grób ś. p. Jana Skarbak-Kiełczewskiego — Klemens Marcinowski 1.000.000 mkp., Izidor Ciecierski 1.000.000 mkp., Antoni Jankowski 1.000.000 mkp., Władysław Kozieł Poklewski 1.000.000 mkp.

Na gwiazdkę dla biednych dzieci Grzegorz i Katarzyna Bertholdowie 10.000.000 mkp.

Dla biednej chorej bezimiennie 150.000 mkp.

Dla inwalidy chorego na św. Walentego Fillebornowa 1.000.000 mkp.

Dla najbiedniejszych m. Wilna W. R. 300.000 mkp.

Mkp. 5 000 000 (pięć milionów) złożone przez: pp. P. Radjusza 2 miliony, H. Markiewicza 1 milj., W. Kowalewicz 500 tys., L. Fekecza 500 tys., K. Zeydlera 500 tys., Z. Haussteinównę 300 tys. i W. Borodiczową 200 tys. na „Dom Serca Jezusowego”, zamiast wianka na mogiłę ś. p. Feliksa Wazbisa.

Na Żłobek Dzieciątka Jezus W. R. 350.000 mkp.

TOWARZYSTWO AKCYJNE H. CEGIELSKI W POZNANIU

zawiadamia swych akcjonariuszów, że Walne Zebranie Towarzystwa uchwaliło w dniu 19 listopada 1923 r. podwyższenie dotychczasowego kapitału zakładowego, wynoszącego Mk. 4,800,000,000, — o najmniej Mk. 600,000,000, — a najwyżej o Mk. 1,800,000,000.

Z sumy powyższej wydawać się będzie:

a) 1,200,000,000 Mk. akcji na okaziciela po kursie 240,000 mkp. za każde nominalne 1,000 mk.

b) 600,000,000 Mk. jako akcje imienne uprzywilejowane po kursie 360,000 Mk. za każde nominalne 1,000.

Odnosnie do akcji na okaziciela przysługuje wszystkim dotychczasowym akcjonariuszom za każde 4,000 mkp. dotychczasowego udziału w kapitale zakładowym 1,000 mkp. z nowego kapitału, a odnośnie do akcji imiennych uprzywilejowanych przysługuje wszystkim starym akcjonariuszom prawo dokupu na każde 8,000 mkp. dotychczasowego kapitału zakładowego jedna akcja uprzywilejowana w wysokości nominalnej 1,000 mkp.

Akcionariuszów naszych wzywamy niniejszem do wykonania prawa dokupu w myśl powyższej uchwały, nadmienając, że wykonanie prawa dokupu co do akcji na okaziciela i co do akcji imiennych uprzywilejowanych nastąpić winno w przeciągu 4 tygodni, licząc od dnia ogłoszenia w „Monitorze Polskim“, a więc do dnia 18 stycznia 1924 r. włącznie.

Po upływie powyższego terminu prawo dokupu upada. Subskrypcję wykonać należy w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu i to w jego Centrali w Poznaniu, i we wszystkich jego Oddziałach Poznańskich, oprócz tego w następujących Oddziałach Banku Związku Spółek Zarobkowych: w Bydgoszczy, Gdańsku, Grudziądzu, w Kielcach, w Krakowie, Lublinie, Łodzi, Piotrkowie, we Lwowie, Sosnowcu, Katowicach, Radomiu, Toruniu, Warszawie i Zbąszyniu.

Przy subskrypcji należy przedłożyć płaścze starych akcji i wpłacić cały kapitał oraz agio gotówką i koszta bankowe.

Poznań, dnia 19 grudnia 1923 r.

H. CEGIELSKI Tow. Akc.

Samulski, Suchowisk, Dr. Kręglewski, Suchanek, Fachinetti.

Kino-Teatr „**HELIOS**“
ul. Wileńska 38.

DZIS Clou sezon!

RÓŻE i CIERNIE ŻYCIA...

w 6-ciu aktach

wzruszające tragizmem dzieje porwanej z klasztoru zakonnicy. Festyny, wystawne balety, Haszysz tańca, Taniec Salome i t. d.

Kino-Teatr „**Polonja**“
Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

DZIS Premiera! Wszelkiewistowe arcydzieło według rozgłośnej powieści Henry Wood'a „La maison dans la forêt“

ZA JEDEN POCAŁUNEK

Urocz. prześlizne Sylvia Grey, K. Worth i ulubieniec kobiet I. Angelo w rolach gł. Wspaniałe scen. balet. w „Moulin Rouge“.

Kino-teatr „**Piccadilly**“
ul. Wielka.

UWAGA! Dyrekcja kina „Piccadilly“ zawiadamia Sz. Publiczność, że po ukończeniu remontu i odnowieniu kina przystąpi do demonstrowania pierwszorzędných obrazów, przeznaczonych dla inteligentniejszej publiczności. Z powodu tego, że większość obrazów tych jest wzbroniona dla młodzieży, przeto Dyrekcja naszego kina będzie urządzać codziennie od 3—5, a w dniu świątecznym od 1—5 wiecz. **specjalne seanse dla dzieci dozwolane.**

Do sprzedania **FOLWARK** z zabudowaniami (duży dom mieszkalny wraz z całym inwentarzem. Gleba pierwszej jakości (18¼ dz.) Od stacji Landwarowo o 1 ½ kilometra, pow. Trocki gm. Landwar, folw. Ustronie,

D-R. MED.

KAZ. ŁUKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne.

Przyjmuje od 4—7 pop. Ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Śniadeckich.

SPECJALNOŚĆ ZAKŁADANIE STADNIN

KONIE

klusaki, zaprzęgowe, wierzchowe, robocze, reproduktory wszelkich ras, oraz materiał hodowlany poleca i posiada stale do sprzedania po cenach konkurencyjnych

Tatersal i Remiza

PIOTRA ŻURAKOWSKIEGO

WARSZAWA CHMIELNA 7 i FOKSAL 7, TEL. 196.62.

Sprzedaj i wynajem pojazdów wszelkiego rodzaju.

Informacje w Wilnie biuro Lasy-komis Portowa 6-d.

Dr. D. ZELDOWICZ
Chor. weneryczne, moczopł., sifilis i skórne. Pr. 9—1 i 5—8 ul. Ad. Mickiewicza 24.

Kobieta lekarz **Dr. Szwarc-Zeldowicz**
Choroby kobiece, weneryczne i moczopł. Pr. od 12—5 ul. Ad. Mickiewicza 24.

Pokój

na biuro bez zamieszkania, w centrum, parter lub 1 piętr., widny, suchy, większy, potrzebny zaraz, wiad. dla „P“ w Adm. Dz.

Dr. Med.

E. Suszyński

choroby weneryczne skórne, płciowe od 1—2 i od 4—7 wiecz. Ul. Mickiewicza 30

A. KUSZERKA A. Juran
ul. Niemiecka 4, m. 19, telefon 222. Udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz.

Dr. med. Kapłan

Choroby weneryczne, sifilis i skórne. Wileńska 11 tel. 640.

Dr. J. Bernsztejn
Choroby skórne, weneryczne sifilis i moczopłciowe. Przyjmuje 9—1 pp. i 4—8 w. ul. Mickiewicza 28—5.

Nowości muzyczne

NOWO-OTWARTY MUZYCZNY SKLEP

„**PHILHARMONJA**“

(ul. Wielka Nr. 3, obok poczty)

poleca duży wybór instrumentów muzycznych, przynależności i nut. Otrzymany świeży transport włoskich i francuskich strun. Z nut — ostatnie nowości zagraniczne dla orkiestry i fortepianu. **Sprzedaj** hurtem i detalicznie. Ceny **fabryczne** z nadliczką 10%.

Wystarczy 1 raz się przekonać, aby zostać stałym klientem „**PHILHARMONJI**“.

DOM
z ogródkiem

na Zwierzyńcu sprzedam. Montwiłłowska 18, m. 1, od 2—5 pop.

Dr. D. KENIGSBURG

choroby weneryczne, sifilis i skórne, ul. Mickiewicza 4.

Pracownia damskich ubiorów **Ludwika Jasińskiej**
Wielka 5 m. 1. (2-gie podwórko na lewo.)

Kalia
PARFUM
J. & S. Stempniewicz Poznań
FABRYKA PERFUM I MYDEŁ TOALETOWYCH.

Oddziały: Warszawa, ul. Ks. Skorupki 8.
Kraków, Rynek Główny 46.
Radom, Piaski 12.

D-r. medycyny

B. SZYRWINDT

Choroby: skórne, weneryczne, sifilis.
Wielka 19. 10—1 i 4—7

Dr. Marjan Mienicki

Choroby weneryczne sifilis i skórne (leczenie szt. słoncem górskim).
Wileńska 34 m. 3.
Przyjmuje od 4—7.

LEKARZ-DENTYSTA

A. Kisiel-ANDRZEJ-KOWICZOWA
wieloletnia demonstratorka Szkoły Dentystycznej Wągli-Swidorskiej w Petersburgu
Zawalna 16, m. 32 od 10—3, od 4—7 pop.

Dr. E. BIRZOWSKI

choroby weneryczne, sifilis i skórne. Przyjmuje od g. 11 ½—2 i 4—7, panie od godz. 3—4 p.p. Ul. Jagiellońska 3, m. 5 (róg. Ad. Mickiewicza).

Dr. L. Ginsberg

Choroby weneryczne, sifilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej. Tel. 352, od 9—1 i 4—7.

Dr. Wołodźko

ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od godz. 12—2 i 5—6.
Zawalna 22.

Lekcje angielskiego i francuskiego

przy ul. Podgórnjej 1, m. 10
Informacje od 3—4 po poł.

Akuszerka

z Warszawy udziela porad ciężarnym. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.